

UZASADNIENIE

Powód J. K. (1) w pozwie skierowanym przeciwko A. R. i. M. R. w W. wniósł o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego (wyciąg z ksiąg Banku (...) S.A. Oddział Wojewódzki w Ł.) na podstawie, którego prowadzona jest egzekucja oraz o zabezpieczenie powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zgierzu w sprawie egzekucyjnej o sygn. akt Km 399/97 (pozew k. 2-11 akt).

Uzasadniając żądanie pozwu powód podał, że kwestionuje wysokość roszczenia (...), która swoimi działaniami doprowadziła do powstania zadłużenia mimo możliwości udzielenia pomocy, jaka należała się osobom dotkniętym powodzią.

Powód podał, że pożyczka nr (...) z dnia 19-02-1996 r. została zaciągnięta ze środków A. R. i. M. R. w W. za pośrednictwem Banku (...) Oddział w Ł. na podjęcie działalności gospodarczej w ramach przedsiębiorczości na wsi. W wyniku niezależnych od powoda zdarzeń losowych, a mianowicie powodzi, która miała miejsce w Polsce w lipcu 1997 r. została zniszczona część zakładu. Pomoc Rządu w usuwaniu skutków powodzi otrzymywały zakłady, które poniosły straty w wyniku powodzi, oraz musiały mieć uregulowane sprawy finansowe firmy. Zgodnie z ustawą o usuwaniu skutków powodzi z lipca 1997 r. na wniosek firm, zawieszano różne zobowiązania firm, między innymi opłaty składek ZUS, spłaty kredytów i inne. Po uregulowaniu w/w formalności firmy mogły się starać o kredyty preferencyjne na usuwanie zniszczeń po powodzi, początkowo w Banku (...), a później również w innych bankach.

Powód wskazał, że po zgromadzeniu wymaganych dokumentów potwierdzających poniesienie strat w wyniku powodzi, razem z żoną zwrócili się do (...) za pośrednictwem banku o wydłużenie karencji w spłacie pożyczki i wydłużenie okresu zatrudnienia pracowników o okres równy wydłużeniu karencji spłaty pożyczki. Powód nigdy nie zwracał się do Agencji o pomoc finansową w odbudowie skutków powodzi, a jedynie o wydłużenie karencji. Agencja natomiast twierdziła, że nie miała możliwości udzielenia pomocy w usuwaniu skutków powodzi, ponieważ Gmina O. nie znajduje się w wykazie gmin dotkniętych powodzią, która miała miejsce w Polsce w 1997 r.

W ocenie powoda, Agencja powinna takiej pomocy udzielić, ponieważ zadaniem Agencji jest wspieranie realizacji innych zadań wynikających z polityki państwa w zakresie rozwoju wsi, o czym mówi art. 4.1. punkt 8 ustawy o Agencji. Stanowisko Rządu w tej sprawie przedstawia pismo Ministra - Członka Rady Ministrów J. W. z dnia 19-03-1998 r. nr (...) stwierdzające, że nie zamieszczenie gminy w wykazie - załączniku do Rozporządzenia Rady Ministrów jest warunkiem skorzystania z pomocy państwa. Warunkiem skorzystania z pomocy jest fakt poniesienia bezpośrednich strat w wyniku powodzi i zaświadczenie z Urzędu Gminy potwierdzającego szkody wyrządzone przez powódź w lipcu 1997 r. Mimo, iż wymagane zaświadczenia powód posiadał, Agencja go nie uznała. Pisma Ministra J. W., również nie uznało Ministerstwo Rolnictwa stwierdzając w piśmie z dnia 12-10-2012 r. nr (...), że pismo Ministra jest częścią korespondencji powoda z (...) i dlatego nie może się do niego odnieść.

Powód podkreślił także, że wszystkie jego propozycje wznowienia produkcji do 2006 r. nie zostały przez Agencję i Bank zaakceptowane. W dniu 03-10-2006 r. doszło do podpisania ugody, z której Agencja się nie wywiązała w wymaganym terminie, co spowodowało przestój zakłady do 2011 r. W ugodzie określono, iż po wpłacie kapitału pożyczki w całości tzn. 60.000 zł, bank natychmiast wykreśli wzmiankę o egzekucji z KW (...). Faktycznie wzmianki o egzekucji nie wykreślono przez dwa lata. Zgodnie z ugodą, powód z żoną miał spłacać pozostałe odsetki w ratach miesięcznych, co robił przez 6 miesięcy. Dalsze spłaty były niemożliwe z powodu niewywiązania się Agencji i Banku z warunków ugody podpisanej w dniu 03-10-2006 r. W dniu 01-06-2009 r. powód złożył do Agencji wniosek o umorzenie odsetek. Agencja odmówiła umorzenia odsetek, ponieważ stwierdziła, że powód nie prowadzi gospodarstwa rolnego i nie osiąga z tego tytułu żadnych pożytków, a jedynym jego dochodem jest renta rolnicza.

Powód podniósł, że takie stwierdzenie jest niezgodne ze stanem faktycznym, ponieważ powód z żoną prowadzą gospodarstwo rolne. Ministerstwo Rolnictwa w dniu 07-12-2012r. po analizie dokumentów stwierdziło, że strona powodowa prowadzi gospodarstwo rolne, w związku z tym odmowa Agencji jest oparta na stwierdzeniach niezgodnych ze stanem faktycznym.

Ponadto, powód wskazał, że w dniu 21-06-2011r. doszło do podpisania kolejnej umowy, z której Agencja się również nie wywiązała w wymaganym terminie. Powód wraz z żoną spłacali przez pół roku raty zgodnie z warunkami umowy, jednak dalsze spłacanie rat było niemożliwe, ponieważ Agencja nie zawiesiła postanowienia egzekucyjnego, zawieszenie postępowania egzekucyjnego nastąpiło dopiero 13-04-2012r. Takie działania Agencji doprowadziły do narośnięcia tak dużych odsetek i niemożności ich spłaty. (pozew wraz załącznikami k. 2-11 akt).

W odpowiedzi na pozew A. R. i. M. R. w W. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na rzecz pozwanego od powoda kosztów postępowania według norm przepisanych (odpowiedź na pozew k. 28-30 akt).

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwana A. R. i. M. R. podniosła, że powód nie wykazał zaistnienia żadnej z przesłanek wymienionych w 840 § 1 k.p.c.

Powód wywodzi swoje uprawnienie z faktu nieuwzględnienia przez Agencję wniosku powoda z dnia 1.06.2009 r. o umorzenie odsetek oraz z faktu iż „działania Agencji doprowadziły do narośnięcia tak dużych odsetek i niemożności ich spłaty”.

Agencja zaprzeczyła, aby nie wywiązała się z umowy zawartej z powodem. Przeciwnie, to powód naruszył postanowienia ww. umowy, zaprzestając spłaty kolejnych rat zgodnie z ustalonym harmonogramem, co powód przyznał w pozwie.

Przede wszystkim jednak Agencja podkreśliła, iż wskazane przez powoda okoliczności w żadnym wypadku nie dotyczą zakreślonych w art. 840 k.p.c. przesłanek, w oparciu o które możliwe jest pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego (odpowiedź na pozew k. 28-30 akt).

W piśmie procesowym z dnia 9 grudnia 2013r. powód podniósł, że tytuł wykonawczy jest nieprawidłowy, gdyż został wystawiony przez Bank jako bankowy tytuł egzekucyjny. Wierzycielem jest Agencja pozwana w sprawie. Bank jest jedynie pełnomocnikiem. Jako pełnomocnik, Bank nie jest uprawniony do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego. Zgodnie z art. 97 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 Prawo bankowe bankowy tytuł egzekucyjny może być podstawą wszczęcia egzekucji po nadaniu przez Sąd klauzuli wykonalności wyłącznie przeciwko osobie, która bezpośrednio z bankiem dokonywała czynności bankowej albo jest dłużnikiem banku z tytułu zabezpieczenia wierzytelności banku.

Ponadto powód podniósł, że bezpośrednią przyczyną strat powoda była powódź w 1997 r. Straty te powód szacuje na kwotę 300.000 zł. Na usuwanie skutków powodzi powód nie otrzymał żadnej pomocy finansowej z Agencji, mimo że Agencja jest zobowiązana do wspierania działań w zakresie rolnictwa (art. 4 pkt. 8 ustawy o Agencji). Powód zwracał się do Agencji o wydłużenie karencji w spłacie pożyczki do lutego 1998 r., tymczasem już w grudniu 1997 r. wierzyciel wystąpił z wnioskiem o wszczęcie egzekucji. Agencja odmówiła pomocy, ponieważ stwierdziła, że gmina O. nie znajduje się w wykazie gmin objętych skutkami powodzi. Z pisma Ministra W. z dnia 19 III 1998 r. powód dowiedział się, że podstawą udzielenia pomocy jest zaświadczenie z Urzędu Gminy o poniesionych stratach. Wójt Gminy O. potwierdził zaświadczeniem z 16 IX 1997 r., że w obiektach należących do powoda nastąpiło uszkodzenie budynków.

W tej sytuacji, w ocenie powoda, powództwo jest zasadne a jego podstawę stanowi **art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.** (pismo procesowe powoda k. 85-86 akt).

Na rozprawie w dniu 27 marca 2007r. poprzedzającej wyrokowanie strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie (stanowiska stron w protokole rozprawy k. 140 akt czas 00:01:07, 00:01:13).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19.02.1996 r. pomiędzy powodem A. K. i jego żoną J. K. (2), a działającym w imieniu i na rzecz ARiMR, Bankiem (...) S.A. Oddział Wojewódzki w Ł. została zawarta umowa nr (...) o pożyczkę w kwocie 60.000 zł na podjęcie działalności gospodarczej w ramach małej przedsiębiorczości na wsi. Przeznaczeniem pożyczki był zakup materiałów budowlanych, wykonanie robót instalacyjno-budowlanych, zakup dwóch pomp, filtru oraz opakowań - butelek na pierwszą produkcję. Celem pożyczki było natomiast stworzenie miejsc pracy poza rolnictwem na terenach wiejskich. Pożyczkobiorcy zobowiązali się do spłaty pożyczki w terminie do dnia 18.02.1999 r., a karencja w spłacie rat pożyczki ustalona została do dnia 18.02.1997 r. Podstawą wypowiedzenia umowy mogło być niedokończenie inwestycji, nierozpoczęcie działalności w terminie, zaprzestanie działalności gospodarczej i zaprzestanie spłaty pożyczki (okoliczność bezsporna, zeznania powoda k. 140 czas od 00:23:21 do 01:00:09) .

W związku z brakiem realizacji postanowień umowy o pożyczkę nr (...)z dnia 19.02.1996 r. i rozwiązaniem spółki cywilnej (...), J. K. (2) Produkcja napojów i wód mineralnych” (wynikającym z przedłożonego w dniu 4.06.1997 r. zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej z dnia 28.11.1996r.), działając na podstawie § 12 pkt 1, § 14 pkt 1 i § 15 w/w umowy Bank (...) S.A. Oddział Wojewódzki w Ł. **wypowiedział z dniem 22 lipca 1997 r. całość pożyczki** udzielonej Spółce umową nr (...) i ustalił termin całkowitej spłaty kapitału w kwocie 60.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi na dzień 21 sierpnia 1997 r. Kwota pożyczki 60.000,00 zł, odsetki ustawowe miały być liczone od terminu spłaty I-jej raty pożyczki tj. od 19.02.1997 r. oraz terminu spłaty II-jej raty tj. 19.05.1997 r. od pozostałej kwoty kapitału odsetki ustawowe liczone miały być od dnia 22.07.1997 r. W przypadku nie dokonania spłaty zobowiązań w w/w terminie, Bank miał wystąpić z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego i przystąpić do czynności windykacyjnych na koszt pożyczkobiorcy.

Zatem **wypowiedzenie umowy pożyczki**, które miało miejsce w dniu 22.07.1997r. **nastąpiło ze względu na niedokończenie inwestycji oraz zerwanie umowy spółki** (dowód: wypowiedzenie umowy pożyczki k. 204 akt).

W 1997r. gospodarstwo powoda dotknęła powódź. Zakład produkujący wodę został częściowo zalany. Wójt Gminy O. potwierdził zaświadczeniem z 16 IX 1997 r., że w obiektach należących do powoda nastąpiło uszkodzenie budynków (dowód: zaświadczenie k. 87 akt, zeznania świadka J. K. (3) k. 140, czas 00:04:39, zeznania powoda k. 140 czas od 00:23:21 do 01:00:09).

Z pisma Ministra W. z dnia 19 III 1998 r. powód dowiedział się, że podstawą udzielenia pomocy jest zaświadczenie z Urzędu Gminy o poniesionych stratach. Po zgromadzeniu wymaganych dokumentów potwierdzających poniesienie strat w wyniku powodzi, powód razem z żoną zwrócili się do (...) za pośrednictwem banku o wydłużenie karencji w spłacie pożyczki i wydłużenie okresu zatrudnienia pracowników o okres równy wydłużeniu karencji spłaty pożyczki (dowód: pismo z dnia 19 marca 1998r. k. 6 akt, zeznania powoda k. 140 czas od 00:23:21 do 01:00:09).

Okazało się jednak, że w sytuacji gdy umowa pożyczki została wypowiedziana z innych przyczyn niż powódź, wniosek dłużników o wydłużenie karencji w spłacie pożyczki i wydłużenie okresu zatrudnienia pracowników o okres wydłużenia karencji -stał się bezprzedmiotowy. Pismo ministra J. W. z dnia 19.03.1998 r., dotyczyło „pomocy dla małych i średnich przedsiębiorstw w postaci kredytów preferencyjnych”. Agencja nie była związana tym pismem, tym bardziej, że (...) nie jest podmiotem prawa bankowego, a co z tym związane, nie może udzielać kredytów preferencyjnych, gdyż kredyty takie mogą być udzielane wyłącznie przez banki (dowód: pismo z dnia 19 marca 1998r. k. 6 akt).

W § 2 zawartej przez strony **umowy ugody**, tj. umowy nr (...) z dnia 20.06.2011r. działający w imieniu ARiMR, Bank (...) S.A. zobowiązał się w terminie 14 dni od dnia podpisania ugody i przedłożenia aktu notarialnego, o którym mowa w § 3 umowy, do złożenia u C. K., Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowy w Zgierz, wniosku o zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego pod sygn. KM 399/97. Obowiązek ten został wykonany- postanowieniem komornika z dnia 30.06.2011 r. zawieszono postępowanie na wniosek wierzyciela. Postępowanie było ponownie

zawieszono w dniu 13.04.2012 r. po tym jak dłużnicy zwrócili się do wierzyciela o uchylenie zajęć dokonanych przez komornika, co wymagało wcześniejszego podjęcia zawieszono w dniu 30.06.2011 r. postępowania (dowód: umowa ugody nr(...).k. 34 akt, postanowienia Komornika Sądowego przy SR w Zgierzu z dnia 22.03.2012 r. oraz z dnia 13.04.2012 r. - k. 105, k. 106).

Mimo uchylenia zajęć i zawieszenia postępowania, dłużnicy nie podjęli się dalszej obsługi zadłużenia. Bank (...) SA w W., stosownie do § 6 ust. 2 Ugody z dnia 20.06.2011r. zawartej z J. K. (2) zam. (...) (99-100) (...) i J. K. (1) zam. (95-100) Z. ul. (...)- wypowiedział w dniu 29 listopada 2012r. z terminem 30 dniowego okresu wypowiedzenia umowę Ugody (...)z dnia 20.06.2011r. obejmującą wierzytelność z tytułu umowy Nr (...) pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej w ramach przedsiębiorczości na wsi zawartej w dn. 19.02.1996r., zmienionej aneksem nr 1 z dnia 27.03.1996 r., aneksem nr 2 z dnia 30.05.1996r., aneksem nr 3 z dnia 30.08.1996 r., - udzielonej przez Bank (...) S.A. Oddział Wojewódzki w Ł. ze środków A. R. i. M. R. i wezwał J. K. (2) i J. K. (1) do spłaty całości zadłużenia z ww. tytułu, które według stanu na dzień 29.11.2012r. roku wyniósł ogółem 108.768,67 zł. Powód wraz z żoną mieli dokonywać wpłaty na rachunek: Bank (...) S.A (...) z podaniem tytułu zadłużenia. Koszty dochodzenia należności Banku obciążały dłużników.

Wypowiedzenie zostało przesłane do wiadomości A. R. i. M. R. Departament Zarządzania Należnościami (dowód: wypowiedzenie umowy ugody k. 107 akt).

Egzekucja przeciwko powodowi prowadzona ***jest na podstawie tytułu wykonawczego, którym jest wyciąg z ksiąg Banku (...) S.A. Oddział Wojewódzki w Ł..***

(dowód: kopia wyciągu z ksiąg Banku (...) S.A. Oddział Wojewódzki w Ł. k. 33 akt).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów.

Zeznania świadka J. K. (3) na okoliczność szkód powstałych w wyniku powodzi, które uniemożliwiły powodowi prowadzenie działalności i spłatę kredytu, a w konsekwencji wystawienie tytułu egzekucyjnego, nie wniosło nic istotnego do sprawy. Trafnie bowiem pozwany zauważył, że nie zachodzi żaden związek przyczynowy między szkodami powstałymi w wyniku powodzi a wystawieniem tytułu egzekucyjnego.

Zeznania powoda złożone na rozprawie w dniu 27 marca 2014r. sprowadziły się faktycznie do odczytania przez niego pisma procesowego, które powód po odczytaniu złożył do akt sprawy (pismo k. 126-128 akt).

W istocie rzeczy spór sprowadził się do oceny prawnej prawidłowości wystawienia tytułu wykonawczego, a nadto zdarzeń, które mogłyby być kwalifikowane jak zaistnienie przesłanek z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się bezzasadne.

Podstawy pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w trybie powództwa opozycyjnego określa art. 840 § 1 pkt 1 2,3, § 2 k.p.c., przy czym w pozwie nie sprecyzowano dokładnie podstaw wytoczonego powództwa.

Zgodnie z art. 840 k.p.c. :

-§ 1 dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;

3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787 k.p.c., wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

- § 2 jeżeli podstawą egzekucji jest tytuł pochodzący od organu administracyjnego, do stwierdzenia, że zobowiązanie wygasło lub nie może być egzekwowane, powołany jest organ, od którego tytuł pochodzi.

Złożony w sprawie materiał dowodowy zaoferowany przez powoda nie pozwala na stwierdzenie zaistnienia żadnej z przesłanek wymienionych w 840 § 1 pkt 2 k.p.c.

Zarzut powoda dotyczący nieprawidłowego tytułu wykonawczego, w oparciu o który prowadzone jest postępowanie egzekucyjne- jest bezzasadny.

Postępowanie o sygn. akt KM 399/97 prowadzone jest w oparciu o wyciąg z ksiąg Banku (...) S.A. Oddział Wojewódzki w Ł. z dnia 06.11.1997 r., który to wyciąg, zgodnie z przepisami art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 31.01.1989 r. Prawo bankowe (Dz. U. Nr 4 poz. 21), ma moc prawną tytułu wykonawczego bez potrzeby uzyskiwania dla niego sądowej klauzuli wykonalności. Przywołana przez powoda ustawa z dnia 29.08.1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. Nr 140 poz. 939) weszła w życie **w dniu 01.01.1998 r.**, czyli już po sporządzeniu wyciągu, a jej art. 97 ust. 1 **dotyczy bankowego tytułu egzekucyjnego, a nie wyciągu z ksiąg banku.**

W wyroku z dnia 15.10.2001 r. sygn. akt U C 69/00, jak również Sąd Apelacyjny Łodzi w wyroku z dnia 3.10.2002 r. sygn. akt I ACa 1020/01 w sprawie z powództwa J. i J. K. (2) przeciwko Bankowi (...) S.A. o pozbawienie wykonalności bankowego tytułu wykonawczego odniósł się do powyższej kwestii. Sąd Apelacyjny wskazał, że:

„Nie ma przy tym znaczenia dla przyjęcia, iż to pozwany Bank łączył z powódką i A. K. stosunek zobowiązaniowy wynikający z umowy pożyczki i fakt, że środki przekazane pożyczkobiorcom pochodziły z A. R. i. M. R., bowiem to Bank występował w imieniu i na rzecz Agencji jako strona umowy i to on upoważniony był do wystawienia bankowego tytułu wykonawczego.”

Nie jest zasadny zarzut powoda, że Bank nie jest upoważniony do wystawiania „bankowego tytułu egzekucyjnego” przeciwko J. K. (2), ponieważ ona nie dokonywała z Bankiem żadnych czynności bankowych, skoro J. K. (2), prowadząc z powodem A. K. działalność w ramach spółki cywilnej w zakresie produkcji napojów i wód mineralnych we W., była stroną umowy o pożyczkę, a następnie umowy ugody. Jest zatem dłużnikiem solidarnym w zakresie omawianej wierzytelności.

Odnosząc się do kolejnych zarzutów powoda, należy podnieść, że przyczyny losowe skutkujące zaprzestaniem działalności, na które powołuje się powód, nie były przyczyną wypowiedzenia umowy, nie stanowiły też przesłanki do powstrzymania się przez Bank od wypowiedzenia umowy pożyczki i nienaliczania odsetek ustawowych, szczególnie, że w/w dwie przesłanki wypowiedzenia umowy wystąpiły znacznie wcześniej, niż lipcowa powódź z 1997 roku. W sytuacji, gdy umowa pożyczki została wypowiedziana z innych niż powódź przyczyn, wnioski dłużników o wydłużenie karencji w spłacie pożyczki i wydłużenie okresu zatrudnienia pracowników o okres wydłużenia karencji był bezprzedmiotowy. Powoływanie się przy tym w pozwie na zapisy art. 4 pkt 8 ustawy o Agencji z dnia 9 maja 2008 roku jest błędne, gdyż ustawa ta w 1997 roku jeszcze nie obowiązywała. Trafnie pozwany także podnosi, że nawet jeżeli przyjąć, że dłużnikom należała się pomoc państwa w usuwaniu skutków powodzi, to Agencja nie dysponowała stosownymi instrumentami w tym zakresie. Bez wątplenia nie była też takim instrumentem karencja w spłacie pożyczki, szczególnie, że umowa

pożyczki została wypowiedziana z przyczyn niedokończenia inwestycji oraz zerwania umowy spółki (**spółka została rozwiązana w dniu 28 listopada 1996r.**).

Ponadto, Agencja nie jest podmiotem prawa bankowego, więc bezzasadne jest wysuwane przez powoda żądanie dotyczące udzielenia kredytu preferencyjnego przez Agencję.

Mając powyższe na uwadze, należało orzec jak w sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. i nie obciążył nimi powoda.

Analizując treść przepisu art.102 k.p.c. należy stwierdzić, że:

- Sąd nie jest pozbawiony możliwości oceny żądań stron w przedmiocie kosztów celowej obrony. Można jej jednakże dokonywać w ramach regulacji zawartej w Kodeksie postępowania cywilnego, a w szczególności w art. art. 98, 101 i 102 oraz w przypadku przekroczenia stawek określonych rozporządzeniami. Sąd pierwszej instancji przeprowadza analizę zasadności i wysokości zgłoszonych kosztów zastępstwa procesowego na tle art. 102 k.p.c. - rozważając, zgodnie z brzmieniem tego przepisu - istnienie wypadków "szczególnie uzasadnionych". Ustawodawca bowiem przyznaje sądowi pewną swobodę w zasądzaniu kosztów procesu, gdy stosowaniu zasady odpowiedzialności za wynik sporu (art. 98 k.p.c.) sprzeciwiają się względy słuszności, co właśnie wyraża się stwierdzeniem, że w przypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów (art. 102 k.p.c.) - (por. postanowienie AP Katowice z 1998-09-29 III APz 29/98 OSA 2000/4/64),

- unormowanie z art. 102 k.p.c. nie uzależnia możliwości stosowania wyrażonej w nim zasady od podstawy, jaką strona zobowiązana do zwrotu kosztów procesu, zajmuje w procesie (por. postanowienie SN z 1984-02-01 I CZ 11/84),

- przepis art. 102 k.p.c. stanowi istotną nowość w stosunku do prawa poprzednio obowiązującego. Pozostawia - ze względów słuszności - sądowi pewną swobodę w przyznawaniu zwrotu kosztów procesu, gdyby stosowanie zasady odpowiedzialności za wynik (art. 98 k.p.c.) nie dałoby się pogodzić z zasadami słuszności. Sama treść przepisu mówiąca o wypadkach szczególnie uzasadnionych przemawia za tezą, że wyłącza się stosowanie wykładni rozszerzającej. Jednocześnie należy przyjąć, że przepis ten może być stosowany w zależności od konkretnego stanu faktycznego (por. postanowienie SN z 1976-10-13 IV PZ 61/76),

- zastosowanie przez sąd art. 102 k.p.c. powinno być oceniane w całokształcie okoliczności, które by uzasadniały odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i fakty leżące na zewnątrz procesu zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego (sytuacji życiowej). Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współzycia społecznego (por. postanowienie SN z 1974-01-14 II CZ 223/73).

W ocenie Sądu Okręgowego, zasady współzycia społecznego, w szczególności zasady słuszności, stoją na przeszkodzie obciążeniu powoda kosztami procesu w niniejszej sprawie. Sytuacja majątkowa powoda jest bardzo trudna, skoro korzysta w przedmiotowej sprawie ze zwolnienia od kosztów sądowych i sam nie pokrywa kosztów zastępstwa procesowego.

Powód jest osoba schorowaną, w toku procesu przebywał w szpitalu. Zatem obciążenie go kosztami procesu (kilkaset tysięcy złotych) byłoby ciężarem finansowym nie do udźwignięcia przez powoda.

Koszty zastępstwa procesowego należne pełnomocnikowi powoda z urzędu zostały zasądzone ze Skarbu Państwa-Sądu Okręgowego w Łodzi.